

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA ....2019-2022.....

(skrajne daty)

Rok akademicki ....2021/2022.....

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Teoria poznania
Kod przedmiotu*	F 1. 15.
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Filozofii
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok II semestr III
Rodzaj przedmiotu	Kierunkowy
Język wykładowy	J. polski
Koordinator	Dr Marek Bosak
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Marek Bosak

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3	30	30							7

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)
egzamin, zaliczenie z oceną**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

ZALICZENIE PRZEDMIOTÓW: WSTĘP DO FILOZOFII; HISTORIA FILOZOFII STAROŻYTNEJ

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Celem nauczania przedmiotu jest przyswojenie przez studentów podstawowej wiedzy filozoficznej z zakresu teorii poznania oraz nabycie umiejętności dostrzegania problemów związanych z pytaniami o warunki i status prawomocności wiedzy teoretycznej. Przedmiot ma charakter rozważań teoretycznych ilustrowanych i uzupełnianych analizą historycznych poglądów filozoficznych na temat wiedzy teoretycznej i warunków jej uzyskiwania oraz prawomocności. Szczególną uwagę w wykładzie przywiązuje się do pojęcia prawdy jako kategorii teoretycznej
...	
C _n	

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
K_Wo1	absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu: - miejsce i znaczenie filozofii w relacji do nauk, jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną, terminologię filozoficzną w języku polskim, a w wybranym języku obcym - terminologię na poziomie podstawowym; zależności między subdyscyplinami filozoficznymi, metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla subdyscyplin filozoficznych, oraz główne kierunki w ich obrębie; metody interpretacji tekstu filozoficznego	P6S_WG
K_Uo1	absolwent potrafi - poprawnie stosować terminologię filozoficzną, formułować problemy, tezy, własne poglądy; dobierać i stosować właściwe metody i narzędzia w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne; wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych; identyfikować normatywne ugruntowanie instytucji społecznych i normatywne uwarunkowania zjawisk społecznych	
K_Uo2	absolwent potrafi	P6S_UK

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

	<p>- rozpoznawać odmienne stanowiska światopoglądowe i wyobrażenia kulturowe na poziomie umożliwiającym dialog między nimi; stosować typowe strategie argumentacyjne, konstruować argumenty krytyczne, formułować odpowiedzi na krytykę; interpretować tekst filozoficzny, słuchać ze zrozumieniem ustnych prezentacji idei i argumentów filozoficznych, analizować te idee i argumenty (uzasadniać i krytykować), wykrywać zależności między tezami oraz zależności między ideami filozoficznymi a procesami społecznymi i kulturalnymi</p> <p>- posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 ESOKJ, pisać proste rozprawy z samodzielnie dobraną literaturą, tłumaczyć prosty tekst filozoficzny na wybrany język obcy, tłumaczyć średnio trudny tekst filozoficzny z wybranego języka obcego</p>	
K_Ko1	<p>absolwent jest gotów do:</p> <p>- krytycznej oceny posiadanej przez siebie wiedzy, przyjmowania nowych idei, zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów; do formułowania propozycji rozwiązania rozpoznanych problemów</p>	P6S_KK

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Część pierwsza. Teoria poznania, jej przedmiot i miejsce w strukturze poznania filozoficznego.
<p>I. Teoria poznania w strukturze myślenia filozoficznego</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Co to jest teoria poznania? znaczenie terminu 2. Historia problematyki teorii – poznawczej 3. Teoria poznania a ontologia 4. Przedmiot teorii poznania
<p>II. Czy i jak jest możliwa teoria poznania?</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Pytanie o możliwość teorii poznania 6. Problem teorii poznania jako epistemologii 7. Teoria poznania a kwestia psychologizmu 8. Teoria poznania wobec historyzmu 9. Teoria poznania a myślenie światopoglądowe 10. Idea bezzałożeniowej teorii poznania 11. Teoria poznania a hermeneutyka 12. Jak i jako co jest możliwa teoria poznania?
Część druga.

Warunki możliwości teorii poznania i stanowiska w kwestii poznania teoretycznego. Teoria poznania jako transcendentalizm

III. Teoria poznania a problem bezzałożeniowości i założeniowości. Kwestia zapośredniczeń. Język a poznanie teoretyczne

1. Teoria poznania a problem bezzałożeniowości i założeniowości jej rozwiązań
2. Czyste Ja a problem możliwości poznania teoretycznego
3. Teoria poznania a problem założeń. Założenia zewnętrzne (transcendentne) i założenia wewnętrzne (immanentne) teorii
  - a. czym są założenia?
  - b. założenia zewnętrzne teorii poznania
  - c. założenia immanentne teorii poznania
4. Dlaczego teoria poznania winna być filozofia pierwszą
5. Oczwistość a problem założeń teorii poznania
6. Teoria poznania a problem zapośredniczeń
  - a. problem języka teorii
  - b. idea tzw. czystego języka teorii naukowych (idea formalizacji i matematyzacji języka)
  - c. języki narodowe a filozofia
  - d. języki poszczególnych nauk a problem poznania teoretycznego
7. Teoria poznania a problem jej autonomii od pozostałych dziedzin filozofii
8. Teoria poznania wobec rozwiązań ontologii
9. Pierwszeństwo teorii poznania a teza o niemożliwości ontologii, aksjologii itp.
10. Czy jest możliwa filozofia jako poznanie teoretyczne?

IV. Stanowiska w kwestii poznania teoretycznego: racjonalizm, empiryzm, irracjonalizm; realizm teorio-poznawczy, idealizm teorio-poznawczy, solipsyzm

1. Co to jest stanowisko w kwestii teorii poznania teoretycznego? Stanowisko teoretyczne a kierunek filozoficzny
2. Spór o źródła wiedzy w aspekcie teoretycznym i historycznym i odpowiadające mu stanowiska teoretyczne
  - a. empiryzm i jego przedstawiciele
  - b. racjonalizm i jego przedstawiciele
  - c. intuicjonizm i jego przedstawiciele
  - d. racjonalizm metodologiczny i racjonalizm genetyczny (natywizm)
  - e. empiryzm metodologiczny i empiryzm genetyczny
  - f. aprioryzm a aposterioryzm
3. Stanowiska teoretyczne ze względu na stosunek rezultatów poznawczych do rzeczywistości jako przedmiotu poznania:
  - a. realizm teorio-poznawczy i jego przedstawiciele
  - b. idealizm teorio-poznawczy i jego przedstawiciele
  - c. solipsyzm i jego przedstawiciele
4. Stanowiska teoretyczne ze względu na stosunek pojęć do rzeczywistości jako

przedmiotu poznania

- a. skrajny realizm pojęciowy
- b. umiarkowany realizm pojęciowy
- c. konceptualizm
- d. nominalizm

5 Teoria odbicia i jej formy a realizm i idealizm teorii poznawczy:

- a) racjonalistyczna teoria odbicia
- b) empiryczna teoria odbicia

6 Próby łączenia empiryzmu z racjonalizmem w ramach realizmu teorii poznawczego i idealizmu teorii – poznawczego

V. Rozum teoretyczny, czyli kategorie i zasady poznania teoretycznego.

O potrzebie rozumu przekraczającego

- 1. potrzebie dyscypliny podejmującej kwestię namysłu nad zasadami (prawami) myślenia o bycie (Ch. Wolff) i idea rozumu teoretycznego I. Kanta
- 2. Substancjalne pojmowanie rozumu teoretycznego. „Żłazkowa” koncepcja rozumu teoretycznego
- 3. Rozum substancjalny i jego desubstancjalizacja i dekategoriizacja
- 4. Rozum teoretyczny jako rozum przekraczający
- 5. Rozum teoretyczny wobec momentów istnienia i ich form
- 6. Struktura „nowego” rozumu teoretycznego a problem maksymalizacji myślenia
- 7. Rozum teoretyczny a rozum praktyczny. Reguły i granice zasadności

VI. Typy prawomocności poznania teoretycznego: ontologiczna, transcendentalna i metodologiczna

- 1. Konieczne i konstytutywne warunki poznania teoretycznego a problem podstawowej relacji poznawczej
- 2. Kwestia prawomocności poznania teoretycznego. Co tj. prawomocność poznania teoretycznego?
- 3. Dwa wymiary prawomocności poznania teoretycznego: opisowy (faktyczny) i powinnościowy (postulatywny)
- 4. Warunki poznania teoretycznego a typy prawomocności
- 5. Tożsamość bytu i myśli a ontologiczna prawomocność wiedzy teoretycznej
- 6. Krytyka ontologicznej idei prawomocności wiedzy teoretycznej
- 7. Prawomocność poznania teoretycznego w filozofii transcendentalnej
  - a) kontekst teoretyczny idei transcendentalizmu
  - b) kantowska próba uzasadnienia prawomocności poznania teoretycznego poza tezę o tożsamości bytu i myśli
  - c) formy zmysłowości i kategorie intelektu jako warunki prawomocności poznania teoretycznego
  - d) kontynuacje transcendentalizmu kantowskiego i jego krytyka
- 8. Metodologiczna koncepcja prawomocności poznania teoretycznego
  - a) rola i historia metody w poznaniu teoretycznym

- b) metodologiczny przewrót M. Schlicka i jego konsekwencje
- c) wielość metod a anarchizm metodologiczny

VII. Teoria poznania jako transcendentalizm. Co oznacza pojęcie transcendentalizmu współcześnie?

1. Historia pojęcia transcendentalizmu
2. Kantowski transcendentalizm wobec esencjonalizmu i nominalizmu
3. Transcendentalizm i próba jego określenia. Czym jest transcendentalizm jako współczesna idea poznania teoretycznego?
4. Transcendentalia i ich hierarchia

VIII. Czy i jak jest możliwe poznanie teoretyczne jako poznanie transcendentalne? Pojęcia i sądy teoretyczne. Podział sądów

1. Poznanie teoretyczne jako poznanie pojęciowe. Pytanie o możliwość ujęcia rzeczywistości w pojęciach.
2. Pojęcie i jego status
  - a) co to jest pojęcie
  - b) pojęcie a problem znaczenia
3. Znaczenie a sens
4. Pojęcie jako kategoria poznania filozoficznego
  - a) pojęcie a sąd teoretyczny
  - b) problem niejednoznaczności i nieokreśloności pojęć teoretycznych
5. Sądy teoretyczne i ich rodzaje:
  - a) analityczne i syntetyczne
  - b) aprioryczne i aposterioryczne
6. Sądy esencjonalne (orzecznikowe) i egzystencjalne
7. Możliwość sądów egzystencjalnych. Czy istnienie jest orzecznikiem?

Część trzecia.

Konieczne warunki poznania teoretycznego. Podstawowa relacja poznawcza

IX. Podmiot poznania teoretycznego. Problem konstytucji bytu ludzkiego jako realnego odmiotu poznania teoretycznego

1. Podmiot jako konieczny warunek poznania teoretycznego
2. Człowiek a problem podmiotu. Podmiot poznania a problem jego konstytucji.
3. Podmiot a problem Ja.
4. Zmysłowość a problem podmiotu
5. Świadomość Ja a problem zmysłowości. Kwestia mediatyzacji rzeczywistości a konkretyzacja świadomości
6. Obiektywizacja znaczeń teoretycznych a kształtowanie się podmiotu działań teoretycznych (znaczeń rozumu teoretycznego)

X. Przedmiot poznania teoretycznego. Jego konstytucja i warunki konieczne i konstytutywne

1. Przedmiot jako konieczny warunek poznania teoretycznego

2. Działanie a rzeczywistość jako przedmiot poznania teoretycznego
3. Rzeczywistość a formy jej określenia jako przedmiotu poznania teoretycznego
4. Rzeczywistość empiryczna i jej subiektywność a problem konstytucji przedmiotu działania
5. Znaczenia a problem rzeczywistości subiektywnej jako przedmiotu działania
6. Znaczenia jako przedmiot myśli a problem immanentnego przedmiotu
7. Przedmiot poznania teoretycznego a problem jego struktury i statusu
8. Rzeczywistość jako przedmiot poznania teoretycznego
9. Rzeczywistość jako przedmiot poznania teoretycznego a kwestia „rzeczy samej w sobie”

XI. Metoda poznania teoretycznego a problem jej konstytucji

1. Metoda jako warunek poznania teoretycznego
2. Ontologiczne warunki konstytucji metody
3. Metoda jako forma działania
4. Problem konstytucji metody
5. Metoda jako system znaczeń a kultura
6. Metoda jako czynnik determinujący działania poznawcze

Część czwarta.

Prawda jako kategoria teoretyczna i status prawomocności wiedzy teoretycznej

XII. Prawda jako kategoria teoretyczna a problem jej statusu

1. Prawda i próby jej określenia
2. Prawda a problem jej adekwatności
3. Prawda jako sąd o rzeczywistości
4. Prawda a problem jej kryteriów: klasyczna i tzw. nieklasyczne koncepcje prawdy
5. Oczywistość a prawda i problem jej definicji
6. Formuła prawdy jako sądu a prawda jako wartość i idea regulatywna

XIII. Prawda a status prawomocności poznania teoretycznego

1. Relatywizm a prawda
2. Źródła i rodzaje relatywizmu
3. Formuła prawdy a relatywizm
4. problem granic zasadności relatywizmu poznawczego
5. Warunki przewyższenia relatywizmu
6. Relatywizm a relatywizm poznawczy

XIV. Relatywizm i jego aktualność a prawomocność poznania teoretycznego

1. Relatywizm i absolutyzm w myśli współczesnej i wobec tradycji
2. Relatywizm i jego rodzaje
3. Warunki przewyższenia relatywizmu
4. Relatywizm a sceptycyzm i nihilizm poznawczy. Problem jednostronności relatywizmu

5. Poznanie teoretyczne a problem wieloznaczności bytu i wartości.
6. Relatywizm jako formuła poznania teoretycznego

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

1. Teoria poznania wśród innych dziedzin filozofii.

Teoria poznania i próby jej określenia
Zagadnienia teorii poznania w ujęciu historycznym
Teoria poznania a inne dziedziny filozofii
Teoria poznania jako dyscyplina wyznaczająca tożsamość filozofii

2. Czy i jak jest możliwa teoria poznania?

Teza o niemożliwości poznania oraz o niemożliwości teorii poznania
Teoria poznania jako wiedza o procesach poznawczych
Teoria poznania jako analiza znaczeń
Teoria poznania jako dyscyplina badająca status poznania teoretycznego

3. Teoria poznania a problem założeń i zapośredniczeń

Założenia immanentne i założenia zewnętrzne
Oczywistość a kwestia założeń teoretycznych
Zapośredniczenia
Idea bezzałożeniowości i możliwość jej realizacji

4. Transcendentalizm i zawarta w nim koncepcja teorii poznania

Transcendentalizm – historia pojęcia
Transcendentalizm Kanta
Współczesny transcendentalizm jako namysł nad poznaniem teoretycznym
Kategorie transcendentalne jako konieczne i konstytutywne pojęcia poznania teoretycznego

5. Stanowiska w pojmowaniu poznania teoretycznego

Kryteria wyróżniania stanowisk teoretycznych:
źródła wiedzy
stosunek pojęć do rzeczywistości jako przedmiotu
prawomocność wiedzy

Spór o źródła wiedzy

empiryzm
racjonalizm
intuicjonizm
(racjonalizm metodologiczny i racjonalizm genetyczny (natywizm)
empiryzm metodologiczny i empiryzm genetyczny
aprioryzm i aposterioryzm)

Rezultaty poznawcze a ich relacja do rzeczywistości czyli spór o stosunek wiedzy do rzeczywistości

realizm teoriopoznawczy
idealizm teoriopoznawczy

solipsyzm
antyrealizm

Stanowiska teoretyczne ze względu na status prawomocności poznania teoretycznego
Absolutyzm
Relatywizm
Relatywizm

6. Ontologiczna koncepcja prawomocności wiedzy teoretycznej
Teza o tożsamości bytu i myśli a prawomocność poznania teoretycznego
Podstawy prawomocności poznania w myśli przedkartyzjańskiej
Prawomocność poznania teoretycznego w systemie Kartezjusza
Krytyka ontologicznej koncepcji prawomocności wiedzy

7. Podstawy prawomocności wiedzy w filozofii transcendentalnej
I. Kant i jego propozycja uzasadnienia prawomocności poznania teoretycznego z wyłączeniem tezy o tożsamości bytu i myśli
formy zmysłowości i kategorie intelektu jako warunki prawomocności poznania teoretycznego
Krytyka transcendentalizmu Kanta
Idea Transcendentalizmu w filozofii pokantowskiej

8. Metodologiczna koncepcja prawomocności wiedzy
Metoda a prawomocność poznania teoretycznego – ujęcie historyczne
Fenomenologia E. Husserla jako metoda mająca zagwarantować prawomocność poznania teoretycznego
Metodologiczny przewrót M. Schlicka
Anarchizm metodologiczny i jego konsekwencje

9. Poznanie i jego określenia
co znaczy poznawać
poznanie a działanie
poznanie teoretyczne jako działanie autoteliczne
poznanie teoretyczne a hermeneutyka

10. Kategoria rozumu teoretycznego
Substancjalne ujęcie rozumu i jego konsekwencje
Desubstancjalizacja i dekategoriizacja rozumu substancjalnego
Idea rozumu przekraczającego
Rozum teoretyczny a rozum praktyczny

11. Pojęcia i sady teoretyczne. Ich rodzaje i zakres zasadności
Czym są pojęcia?
Pojęcia teoretyczne i ich rodzaje:
Pojęcia i ich funkcje
Ogólność, indywidualność oraz prawomocność pojęć
Sądy teoretyczne i ich rodzaje
Niejednoznaczność pojęć a status prawomocności wiedzy teoretycznej.

12. Podmiot, przedmiot i metoda jako elementy wyznaczające rodzaj i status poznania
Podmiot poznania teoretycznego, jego status i konstytucja.

- a) Przytomność, świadomość i samoświadomość a podmiotowość
- b) Świadomość a problem zmysłowości
- c) Czyste Ja i Ja uwarunkowane
- d) Znaczenia podmiotowe a oporność znaczeniowa
- e) Podmiot teoretyczny a inne rodzaje podmiotowości
- Status i konstytucja przedmiotu pozna teoretycznego.
- a) Działanie a rzeczywistość jako przedmiot poznania
- b) Rzeczywistość empiryczna a przedmiot poznania
- c) Znaczenia a problem rzeczywistości
- d) Problem immanentnego przedmiotu
- e) Rzeczywistość a problem rzeczy samej w sobie
- Status i konstytucja metody pozna teoretycznego.
- a) Warunki konstytucji metody
- b) Metoda a forma działania
- c) Metoda a znaczenia
- d) Metoda poznania teoretycznego i jej konstytucja
- e) Metoda a wartość rezultatów poznawczych

13. Prawda jako kategoria teoretyczna a status prawomocności poznania teoretycznego.

- a) Prawda i jej określenia
- klasyczna (korespondencyjna) teoria prawdy
- Problem adekwatności
- Problem kryteriów
- nieklasyczne teorie prawdy
- koherencyjna
- pragmatyczna
- oczywistościowa
- konsensualna
- semantyczna teoria prawdy
- deflacyjne teorie prawdy
- redundancyjna
- performatywna
- dyskwotacyjna
- prosentencjalna
- minimalistyczna
- epistemiczne teorie prawdy
- Prawda jako wartość poznania teoretycznego

14. Relatywizm i jego rodzaje a model i status poznania teoretycznego.

- a) Relatywizm i jego tradycja
- b) Relatywizm a absolutyzm i nihilizm poznawczy
- Warunki przewyższenia relatywizmu

15. Absolutyzm i relatywizm. Realizm a instrumentalizm. Współczesne spory wokół poznania teoretycznego.

- a) Realizm i jego postacie
- b) Współczesna krytyka realizmu i jej zasadność
- c) Instrumentalizm a relatywizm i poznanie teoretyczne

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

Wykład preproblemowy, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, dyskusja

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
K_Wo1	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium, egzamin ustny	w, ćw
K_Uo1	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium, egzamin ustny	w, ćw
K_Uo2	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium, egzamin ustny	w, ćw
K_Ko1	obserwacja w trakcie zajęć	ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Egzamin - egzamin ustny

ćwiczenia - zaliczenie ustne / ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie oceny z kolokwium i ocen częściowych

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	60
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	1

Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	120
SUMA GODZIN	181
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	7

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- A. L. Zachariasz, *Teoria poznania jako relatywistyczna koncepcja prawdy teoretycznej*, Wyd. UR, Rzeszów 2011.
 J. Woleński, *Epistemologia*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
 M. Hempoliński, *Filozofia współczesna. Wprowadzenie do zagadnień i kierunków*, PWN, Warszawa 1989, s. 349-600.
 Z. Cackowski, *Zasadnicze zagadnienia filozofii*, Wyd. Książka i Wiedza, Warszawa 1989, s. 307-563.

Literatura uzupełniająca:

- K. Ajdukiewicz, *Zagadnienia i kierunki filozofii*, Warszawa 1983.
 J. Bańka, *Epistemologia jako odkrycie aktualnego momentu prawdy*, Katowice 1990.
 M. Czarnocka, *Podmiot poznania a nauka*, Wrocław 2003.
 D. Davidson, *Eseje o prawdzie, języku i umyśle*, Warszawa 1992, *Prawda i znaczenie*, s.3-76.
 M. Dummett, *Logiczna podstawa metafizyki*, Warszawa 1998.
 R. Ingarden, *Stanowisko teorii poznania w systemie nauk filozoficznych*, [w:] R. Ingarden „U podstaw teorii poznania” PWN, Warszawa 1971.
 R. Ingarden, *O niebezpieczeństwie "petitionis principii" w teorii poznania* [w:] R. Ingarden, „U podstaw teorii poznania” PWN, Warszawa 1971.
 J. Dębowski *Dlaczego epistemologia bezzalożeniowa jest konieczna i jak jest możliwa*, [W:] „Profile racjonalności”, red A. L. Zachariasz, Wyd. UMCS, Lublin 1988.
 H. Putnam, *Wiele twarzy realizmu i inne eseje*, Warszawa 1998 *Wykład I*, s. 325 - 347.
 R. Rorty, *Filozofia a zwierciadło natury*, Warszawa 1994 (fragmenty)
 A. L. Zachariasz, *Poznanie teoretyczne. Jego konstytucja i status*, Lublin 1990,
 13. A. L. Zachariasz, *Antropotelizm. Człowiek a sens istnienia*, Lublin 1995. *Rozdział IV*,
 A. L. Zachariasz, *I. Kant i jego epoka a idea transcendentalizmu wobec statusu współczesnej wiedzy teoretycznej (w:) „Kryzys kultury europejskiej”*, (red. L. Żuk-Łapińska, Wyd. WSP 1997.
 A. L. Zachariasz, *Czy filozofia jako poznanie teoretyczne jest możliwa?* [w:] „Przeszłość i przyszłość filozofii”, (red. R. Kozłowski i Piotr W. Juchacz), Poznań

1999, s. 117-130.

A. L. Zachariasz, *Prawda a poznanie rozumiejące (w:) „Prawda a wartości w poznaniu humanistycznym”*, (red. T. Buksiński) Poznań Wyd. UAM 1992, s. 113-138.

M. Basak

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej

Kod przedmiotu	Filoz.
Nazwa jednostki	Katedra Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki	Instytut Filozofii
Kierownik studiów	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia
Profil	ogólnokierunkowy
Plan studiów	Stacjonarny
Rok i semestr, studiów	I rok II semestr III
Rodzaj przedmiotu	Konwersyjny
Język wykładowy	J. polski
Koordynator	Dr Marek Basak
Imię i nazwisko osoby prowadzącej zajęcia	Dr Marek Basak

1.1. Formy zajęć, ich liczba, wykład, godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykl.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prac.	Inne (punkt)	Liczba pkt. ECTS
3	30	30							

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3. Forma zaliczenia przedmiotu (z zaliczeniem bez oceny, zaliczenie z oceną, egzamin, zaliczenie bez oceny)

1. WYMAGANIA WSTĘPNE

ZALICZENIE PRZEDMIOTÓW: WSTĘP DO FILOZOFII, HISTORIA FILOZOFII STAROŻYTNEJ